

Predlog sprememb Energetskega zakona

Z namenom:

- zadostitve zahtevam direktive glede izdajanja energetske izkaznice in
- s hkratnim namenom da le-te ne smejo pretirano obremenjevati lastnikov z novimi dodatnimi stroški
- ter namenom, da se dodatno ne obremenjuje državnega proračuna z vzpostavljanjem novih evidenc in izdajanjem novih odločb

predlagamo naslednje spremembe Energetskega zakona:

Spremeni se 333. člen Energetskega zakona, tako da se glasi:

333. člen
(energetska izkaznica)

- (1) Energetska izkaznica izkazuje energetske učinkovitosti stavbe glede na referenčne vrednosti za minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti. Energetska izkaznica se lahko izdelava kot merjena energetska izkaznica, če njen izračun temelji na podatkih o dejanski porabi energije ali kot računsko energetska izkaznica, če njen izračun temelji na podatkih o energetske učinkovitosti stavbe. Na izkaznici mora biti navedeno ali je izdelana kot merjena ali kot računsko energetska izkaznica.
- (2) Energetska izkaznica vključuje priporočila za stroškovno optimalne ali stroškovno učinkovite izboljšave energetske učinkovitosti stavbe ali stavbnih enot, razen če ni omembe vrednih možnosti za tako izboljšavo, v primerjavi z veljavnimi zahtevami glede energetske učinkovitosti.
- (3) Priporočila iz energetske izkaznice zajemajo priporočila, ki so tehnično izvedljiva in obsegajo :
 - (a) ukrepe, ki se lahko izvedejo v zvezi z večjo prenovo ovojne stavbe ali tehničnih stavbnih sistemov, in
 - (b) ukrepe za posamezne elemente stavbe, ki se izvajajo neodvisno od večje prenove ovojne stavbe ali tehničnih stavbnih sistemov.
- (4) Računska izkaznica se izdelava na podlagi:
 - (a) skupnega certificiranja celotne stavbe, ali
 - (b) oceni druge primerljive stavbne enote z enakimi energetske značilnostmi v isti stavbi, ali
 - (c) pri enodružinskih hišah na oceni druge primerljive stavbe podobne zasnove in velikosti s podobno dejansko kakovostjo energetske učinkovitosti, če za takšno ujemanje lahko jamči strokovnjak, ki izda energetske izkaznico.
- (5) Veljavnost energetske izkaznice je 10 let.
- (6) Podatek o vrsti energetske izkaznice in o energetske učinkovitosti objekta se vpiše v kataster stavb. Predlog za vpis podatka mora dati lastnik stavbe v roku 30 dni od dneva izdelave energetske izkaznice.

Spremeni se 334. člen, tako da se glasi:

334. člen
(Obveznost energetskih izkaznic)

- (1) Energetska izkaznica se izdelava za:
 - (a) stavbe ali stavbne enote, ki se zgradijo, prodajo ali oddajo novim najemnikom, in
 - (b) stavbe, kjer skupno uporabno tlorisno površino nad 250 m² uporabljajo javni organi in se v njih pogosto zadržuje javnost.
- (2) Izdelava energetske izkaznice ni potrebna za naslednje kategorije stavb:
 - (a) stavbe, ki so zaščitene po predpisih, ki urejajo varstvo naravne ali kulturne dediščine;
 - (b) stavbe, ki se uporabljajo za obredne namene ali verske dejavnosti;
 - (c) začasne objekte s časom uporabe dveh let ali manj, industrijske komplekse, delavnice in nestanovanjske kmetijske stavbe z majhno porabo energije ter nestanovanjske kmetijske stavbe, ki se uporabljajo v sektorju, zajetem v nacionalnem sektorskem sporazumu o energetski učinkovitosti;
 - (d) stanovanjske stavbe, ki so uporabljene ali namenjene za uporabo, krajšo od štirih mesecev na leto, ali pa za omejeno letno uporabo, s pričakovano porabo energije manj kot 25 % celoletne porabe;
 - (e) samostojne stavbe s celotno uporabno tlorisno površino, manjšo od 50 m².
- (3) Energetska izkaznica določena s tem zakonom nadomešča prvih 10 let od izdaje gradbenega dovoljenja izkaz energetske učinkovitosti izdelan v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov.
- (7) Energetska izkaznica se ob izgradnji, prodaji ali oddaji stavbe ali stavbne enote predloži novemu najemniku ali kupcu.
- (8) Če se stavba proda ali odda še pred njeno izgradnjo, mora prodajalec zagotoviti oceno bodoče energetske učinkovitosti stavbe, sama energetska izkaznica pa se izda najkasneje takrat, ko je stavba zgrajena.
- (9) V oglasih v komercialnih medijih se po potrebi navede indikator energetske učinkovitosti iz energetske izkaznice stavbe ali stavbne enote.

Spremeni se 335. člen, tako da se glasi:

335. člen
(stroški izdelave energetske izkaznice)

- (1) Strošek izdelave energetske izkaznice mora plačati lastnik oziroma lastniki stavbe.
- (2) V večstanovanjskih stavbah krijejo stroške izdelave energetske izkaznice solastniki v sorazmerju s svojimi solastniški deleži oziroma etažni lastniki v skladu s svojimi solastniškimi deleži na skupnih prostorih. Strošek izdelave energetske izkaznice se krije iz rezervnega

sklada stavbe. Energetska izkaznica se izdelava za celotno stavbo na zahtevo posameznega solastnika oziroma etažnega lastnika.

Spremeni se 336. člen, tako da se glasi:

336. člen
(obveznost namestitve energetske izkaznice)

V stavbi, kjer skupno uporabno tlorisno površino nad 250 m² uporabljajo javni organi in se v njih pogosto zadržuje javnost, je potrebno namestiti kopijo energetske izkaznice na vidno mesto.

Spremeni se 339. člen, tako da se glasi:

339. člen
(pooblastilo za izdajanje energetske izkaznice)

- (1) Računske energetske izkaznice izdajajo osebe, ki so po predpisih, ki urejajo graditev objektov, pooblaščenice za izdelavo izkazov energetske učinkovitosti stavb (v nadaljevanju: izdajatelj).
- (2) Preglede klimatskih sistemov in preglede ogrevalnih sistemov izvajajo osebe, ki so po predpisih, ki urejajo graditev objektov, pooblaščenice za izdelavo projektov strojnih inštalacij.
- (3) Merjeno energetsko izkaznico si lahko izdelava vsak lastnik stavbe sam s programom za izračun energetske izkaznice, ki ga objavi ministrstvo pristojno za energetiko na svojih spletnih straneh.

Spremeni se 340. člen, tako da se glasi:

340. člen
(izdajanje energetske izkaznice in poročila o pregledih klimatskih in ogrevalnih sistemov)

Izdajatelj mora na zahtevo stranke izvesti postopek izdaje energetske izkaznice, postopek izdaje poročila o pregledu klimatskega ali ogrevalnega sistema. Naročnik energetske izkaznice, pregleda klimatskega ali ogrevalnega sistema mora izdajatelju dati na voljo vse potrebne podatke ter projektno dokumentacijo v skladu s predpisi o graditvi objektov, zaradi potrebnega preverjanja podatkov pa mu omogočiti tudi vstop v prostore ter ogled relevantnih predmetov, naprav in sistemov.

Črtajo se 341., 342., 343., 344., 345., 346. in 347. člen.

Črta se 15. odstavek 493. člena.

Spremeni se 540. člen, tako da se glasi:

540. člen
(začetek uporabe določbo o energetske izkaznici)

(1) Določbe, ki se nanašajo na izdelavo in uporabo energetskih izkaznic se začno izvajati 60 dan po dnevu ko ministrstvo pristojno za energijo objavi na svojih spletnih straneh program za izdelavo merjenih energetskih izkaznic ter o tem objavi obvestilo v Uradnem listu Republike Slovenije.

Obrazložitev:

333. člen

V spremenjeni 333. člen je povzeto besedilo 12. člena Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta o energetski učinkovitosti stavb, s čimer je zagotovljeno, da so upoštevane zahteve direktive, hkrati pa ni lastnikom stavb naloženo več kot je minimalno zahtevano z direktivo.

Dodatno je na zakonski ravni določeno razlikovanje med merjenimi in računskimi energetskimi izkaznicami, tako da to ni več le predmet podzakonske ureditve. Navedeno daje lastnikom možnost, da se sami odločijo katero vrsto izkaznice bodo pridobili, kar ima za posledico, da so stroški izdelave izkaznice prilagojeni potrebam lastnikov. Temu služi tudi določba tretjega odstavka 339. člena, ki nalaga Ministrstvu, da javno objavi program za izračun energetske učinkovitosti, ki ga je že naročilo in za katerega je bilo do sedaj mišljeno, da bo dostopen le izdelovalcem, ki bodo tržili energetske izkaznice.

V primerjavi s prejšnjim besedilom je spremenjena tudi določba o registru izkaznic. Ker je nepotrebno in predvsem za državni proračun preveč obremenjujoče vzpostavljati nove samostojne evidence energetskih izkaznic, ki bi morala biti vzpostavljena popolnoma na novo s prenosom podatkov o stavbah v novo evidenco, je predlagano, da se podatek o energetski učinkovitosti doda v že obstoječo evidenco katastra stavb, ki ga vodi Geodetska uprava. S tem bo zagotovljeno, da bo podatek voden z jasno povezavo na nepremičnino, hkrati pa bodo stroški vodenja minimalni, ker bo le dodan dodaten atribut k že vzpostavljeni podatkovni bazi.

334. člen

V spremenjeni 334. člen je povzeto besedilo 13. in 4. člena Direktiva 2010/31/EU, s čimer je zagotovljeno, da so upoštevane zahteve direktive, hkrati pa ni lastnikom stavb naloženo več kot je minimalno zahtevano z direktivo, namesto dosedanjega besedila, ki je nalagalo lastnikom obveznosti preko minimalnih zahtev direktive.

335. člen

Spremenjeni člen ureja prej nedorečeno vprašanje financiranja izdelave energetske izkaznice v večstanovanjskih stavbah, tako da je določeno, da se izkaznica izdelava na predlog posameznega lastnika za celotno stavbo in da je to strošek rezervnega sklada, tako da nasprotovanje posameznega lastnika ne more preprečiti razpolaganje s stanovanjem drugega lastnika, ki bi z nasprotovanjem izdelavi izkaznice lahko dosegel, da se posamezno tuje stanovanje ne bi moglo prodati ali dati v najem ali pa da bi lastnik stanovanja, ki se prodaja ali daje v najem, moral sam kriti strošek izdelave izkaznice za celotno stavbo.

336. člen

Določa obveznost namestitve izkaznice na javno vidno mesto v skladu z minimalno zahtevo direktive.

339. ter 341., 342., 343., 344., 345., 346. in 347. člen

Črtane so določbe 341., 342., 343., 344., 345., 346. in 347. člena ker so te dodatno administrativno obremenile ministrstvo z izdajanjem odločb strokovnjakov, vodenjem registrov ter zagotavljanjem usposabljanja za pridobitev odločb. Še posebej usposabljanje je bil precejšen strošek proračuna, saj je ministrstvo to nalogo že oddalo zasebni gospodarski družbi, ki je s tem pridobila monopolni položaj.

Predpisi o graditvi objektov že določajo kdo lahko izdeluje izkaze energetske učinkovitosti v projektih gradnje objektov. Te osebe imajo ustrezne licence, pridobljene v skladu z Zakonom o graditvi objektov. Nobenega razumnega razloga ni najti, da te osebe smejo projektirati energetske učinkovitost stave ter so njihovi projekti in izkazi podlaga za izdajo gradbenega in uporabnega dovoljenja, na drugi strani pa ne bi smele izdelati energetske izkaznice, ki le na malo drugačen način izkazuje isto - energetske učinkovitost stavbe.

Zahteva, da morajo ti strokovnjaki z dolgoletnimi izkušnjami oditi na izobraževanje in pridobiti dodatno odločbo, da bodo smeli svoje lastne projekte vnesti v računalniški program za izračun energetske izkaznice je neprimerna in nestrokovna, zato predlog spremembe upošteva dejstvo, da ti licencirani inženirji imajo ustrezno usposobljenost in s tem posledično lahko izdelujejo tudi energetske izkaznice ter izvajajo preglede klimatskih in ogrevalnih sistemov.

V 339. členu je dodana še možnost, da si merjeno energetske izkaznico na podlagi podatkov o dejanski porabi energije izdelata tudi vsak lastnik sam s pomočjo progama za izračun, ki ga je ministrstvo že naročilo in za katerega je bilo do sedaj mišljeno, da bo dostopen le izdelovalcem, ki bodo tržili energetske izkaznice. Ker merjena energetska izkaznica temelji na podatkih o dejanski porabi energije, ki jih je tudi po sedanji ureditvi moral posredovati sam lastnik in je tudi sam odgovarjal za resničnost teh podatkov, ni najti razloga, da ne bi mogel sam tudi vnesti podatkov v program in s tem pridobiti energetske izkaznice. Tisti, ki tega ne bo želel ali zmogel storiti, bo seveda lahko zaprosil za pomoč tudi strokovnjaka. Nadalje bodo tisti, ki bodo želeli pridobiti izkaznico neodvisno od trenutne dejanske porabe, lahko izbrali naročilo računske energetske izkaznice pri strokovnjaku, kar je omogočeno s spremembo 333. člena.

340. člen

Ostale določbe niso potrebne.

15. odstavek 493. člena

Črtana je določba o globi za primer, da podatki o energetske učinkovitosti niso navedeni v oglasih, saj direktiva te objave ne določa kot obvezno, pač pa v 4. odstavku 12 člena določa: "v zadevnih oglasih v komercialnih medijih *po potrebi* navede indikator energetske učinkovitosti iz energetske izkaznice stavbe ali stavbne enote."

540. člen

Spremenjena je prehodna odločba, tako da se obveznosti v zvezi z energetske izkaznicami uveljavijo 60 dan po vzpostavitvi progama za izračun energetske izkaznic. Nedopustno bi namreč bilo, da bi bile te obvezne še preden jih je sploh mogoče izračunati. Ta problem obstaja neodvisno od tega ali lahko izdelujejo izkaznice le pooblaščenim inženirjem ali tudi lastniki sami, saj ministrstvo niti v primeru prvotnega besedila zakona ni pravočasno zagotovilo delovanja programa za izračun energetske izkaznic, tako da teh dejansko sploh ni bilo mogoče nedvoumno izdelati (razlike pri izračunu so bile med programi so bile tudi do 40%).

Ljubljana, 7. februar 2014